

Dona i mirall, fermall. Manolo Hugué.
Thermalia. Museu de Caldes de Montbui

Museus en xarxa, coincidències insòlites és una activitat de la Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona.

Els museus participants posen en diàleg peces dels seus fons que impliquen una relació simbòlica, estètica o conceptual. Aquesta proposta permet reflexionar sobre els objectes, els esdeveniments, els museus i els municipis.

Gerència de Serveis de Cultura
Oficina de Patrimoni Cultural
Carrer Comte Urgell, 187
08036 Barcelona
Tel. 934 022 566
gs.cultura@diba.cat
www.diba.cat/web/opc/coincidencies_insolites

Coincidències Insòlites

Joies d'escultor

Gabinet de Premsa i Comunicació. Dipòsit legal: B. 10661-2015

Museu d'Art de Cerdanyola
Cerdanyola del Vallès, Carrer de Sant Martí, 88.
Del 9 d'abril al 31 de maig de 2015

Thermalia. Museu de Caldes de Montbui
Caldes de Montbui, Plaça de la Font del Lleó, 20
Del 10 de setembre al 30 octubre de 2015

Museu Abelló
Mollet del Vallès, Carrer Berenguer III, 122
Del 4 de juny al 6 setembre de 2015

Fundació Palau
Caldes d'Estrac, Carrer de la Riera, 54
Del 5 de novembre al 17 de desembre de 2015

**Diputació
Barcelona**

Joies d'escultor als museus de la xarxa

Durant segles l'orfebreria ha esdevingut una de les arts més preuades. A l'interès artístic s'afegia el virtuosisme tècnic i el valor econòmic del material emprat, l'exquisidesa dels metalls i de les gemes precioses, esdevenint un símbol de poder, però també de bellesa i de quelcom sagrat, proper a la divinitat. Tanmateix, aquest doble valor artístic i material, i una clara funcionalitat, han jugat en contra seva.

En un context europeu de renovació, el modernisme va reivindicar el valor de les tècniques artesanes i tot un seguit d'artistes de primer nivell es van posar al seu servei. La generació següent va continuar i consolidar aquesta tasca sota l'òrbita del noucentisme, l'art déco i l'avantguarda. Havien desaparegut les fronteres entre arts menors i majors i els artistes experimentaven noves formes de plasticitat.

Una de les arts que més connexió va tenir amb la joieria és l'escultura. No és d'estranyar que nombrosos escultors de principi de segle xx canviessin el bronze i el marbre pels metalls i les pedres precioses, per crear petites escultures joia.

Un dels casos més destacats és el de **Manuel Martínez Hugué** (Barcelona, 1872 – Caldes de Montbui, 1945). Manolo va excel·lir en el camp de la joieria amb els seus anells i fermalls de plata, que mantenen clares influències de l'escultor basc Paco Durrio. A Thermàlia i al Museu Abelló es pot trobar una ampla col·lecció de peces de plata, on la figura humana es mou i fa contorsions amb formes primitives i contundents, d'acabat rude, adaptant-se a la funcionalitat de la peça.

Destaquen l'anell per a Totote, l'argolla per a fulard, la sivella cigne i el fermall de dona amb mirall que ens recorden les seves figures de bronze i terracota, entre populars i modernes. Sorpren també l'anell ull, d'un gran refinament i potència expressiva.

Anell per a Totote, Manolo Hugué.
Fundació Abelló

Argolla per foulard, Manolo Hugué.
Thermàlia.
Museu de Caldes de Montbui

Cigne, sivella, Manolo Hugué.
Thermàlia.
Museu de Caldes de Montbui

Ull, anell, Manolo Hugué.
Thermàlia.
Museu de Caldes de Montbui

Pau Emilio Gargallo i Catalán (Maella, 1881 – Reus, 1934) pertany al grup d'escultors formats sota l'ombra d'Eusebi Arnau. Gargallo farà un viatge sense retorn des del modernisme fins a l'avantguarda. Aquest procés es pot veure en dues joies que es reuneixen en aquesta mostra.

La medalla de bronze del VIII Congrès Cotoner del 1911 del Museu Abelló representa en baix relleu una figura femenina seminua amb un fons urbà al darrere, en la línia de les medalles al·legòriques modernistes.

En canvi, el fermall-penjoll d'argent banyat de la Fundació Palau simbolitza una petita màscara de trets molt estilitzats, i que manté una clara relació amb l'obra escultòrica feta amb bronze i on l'artista utilitza una estètica més primitiva i dialoga entre els espais plens i buits. Es tracta d'una reproducció d'una peça única creada amb or per Gargallo el 1916, que originàriament era un anell pel seu amic Maurice Savin, però que la seva dona va transformar en fermall.

Tors, medalla, Pau Gargallo.
Fundació Abelló

Petit masque, fermall, Pau Gargallo.
Fundació Palau

Pablo Ruiz Picasso (Màlaga, 1881 – Mougins, 1973) és un creador fonamental per entendre l'evolució de l'art al llarg del segle xx. Des de la seva formació modernista fins a convertir-se en emblema de l'avantguarda, Picasso revolucionarà el món de la pintura, tot i que conrearà també altres tècniques, com ara el gravat, la ceràmica, l'escultura i la joieria. En aquest darrer camp es conserven tot un seguit de medalles fetes de fang cuit, un material elemental, potser el més primitiu i bàsic de tots, que Picasso posa al servei de la joieria trencant el concepte del luxe i el delicat equilibri entre valor material i artístic.

De la Fundació Palau és la representació d'un picador i un brau, una escena de tauromàquia reiterada en diverses obres ceràmiques i en gravats de l'artista.

El petit medalló amb un nu femení dempeus, que posa de manifest la decisiva influència de les cultures mediterrànies preromanes, com ara els exvots ibèrics, minoics i micènics, es conserva a Thermàlia.

Picador i brau, penjoll, Pablo Picasso.
Fundació Palau

Nu femení de peus, penjoll, Pablo Picasso.
Thermàlia. Museu de Clades de Montbui

© Sucesión Pablo Picasso. VEGAP, Madrid, 2015

L'escultor i il·lustrador **Ismael Smith i Marí** (Barcelona, 1886 – White Plains, 1972), després de formar-se amb Rafel Atché, Agapit Vallmitjana i Josep Llimona, va ampliar els seus estudis a París, on es va matricular a l'Ecole Nacional des Arts Décoratifs. A aquesta època pertanyen els dissenys d'orfebreria que continuen en la línia de la joieria modernista propera als germans Masriera, però desconexim si es van arribar a dur a terme. El que s'ha conservat de la seva producció d'orfebreria és un conjunt d'anells de plata modelats amb la tècnica de la cera perduda. Els dos que s'exposen, i que formen part del fons del Museu d'Art de Cerdanyola, són un petit anell de fulard decorat amb roses i un anell de dit gros que representa una parella enfrontada fent-se un petó mentre una mà gegant sustenta o agafa la figura femenina. L'escena té una forta càrrega simbòlica que sembla remetre'ns a *La mà de Déu* de Rodin.

Txema Romero Martínez

Anell, Ismael Smith.
Museu d'Art de Cerdanyola

Argolla per foulard, Ismael Smith.
Museu d'Art de Cerdanyola